

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

В умовах сучасної глобалізації економіка стала динамічною і постійно змінюється та вдосконалюється. Саме тому власники підприємств, щоб зайняти лідируючі місця на ринку повинні не лише ефективно здійснювати внутрішню політику управління підприємством, що спрямована на збільшення раціонального використання ресурсів, з метою скорочення рівня витрат, а й приділяти все більше уваги зовнішній політиці суб'єкта господарювання.

Глобалізаційні і екологічні процеси викликають необхідність збільшення уваги споживача до екологічних якостей товару, які пропонуються на ринку, з метою придбання якісної та екологічно чистої продукції у підприємств, які окрім основного виду діяльності, важливе значення приділяють її соціальному напрямку.

Однією із рушійних сил такої ситуації став Саміт ООН щодо прийняття Порядку денного в галузі сталого розвитку на період 2016-2030 роки, що відбувся у вересні 2015 року в рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку, який розглядають як подію світового значення [3]. За його результатами встановили 17 цілей сталого розвитку, які охоплюють усі сторони соціально-економічного розвитку, екологічної та енергетичної безпеки країн. Ефективність досягнення цілей сталого розвитку залежить не лише від міжнародного співробітництва, а й від участі підприємств у покращенні економічного зростання і процвітання, а також у соціальному забезпеченні працівників та охороні навколишнього середовища.

Гармонізацію складових концепцій стійкого розвитку, а саме екологічної, економічної та соціальної політики усе більше виробничі підприємства розглядають в якості власної стратегічної мети. Серед головних чинників проведення соціальних та екологічних заходів підприємства виділяють необхідність виконання державних законодавчих норм, оскільки постійна їх зміна вимагає швидкого прийняття різного рівня заходів.

Реалізація будь-якої стратегічної мети несе за собою відповідні витрати, які необхідно обліковувати та систематизувати у формі звітів і бюджетів. Основними причинами ведення обліку соціальних та екологічних витрат є: потреба кредиторів у інформації про екологічну діяльність підприємства для прийняття рішень про партнерство; отримання конкурентних переваг за умов виробництва екологічної продукції [1]. Тому задля забезпечення ефективної та безперебійної роботи підприємства, слід ретельно планувати витрати, за рахунок складання бюджету соціальних витрат та бюджету витрат на екологічні заходи.

Бюджет соціальних витрат – це фінансовий план, що містить дані про витрати від здійснення соціальних програм, в розрізі витрат за цілями сталого розвитку, які кожне підприємство обирає самостійно, та інформацію про додаткові доходи що отримує підприємство від здійснення даних програм у вигляді покращення соціального статусу підприємства та залучення нових партнерів і покупців. Даний бюджет формують на основі укладених договорів про добровільне медичне страхування працівників.

Бюджет витрат на екологічні заходи – це фінансовий план, що містить дані про витрати від здійснення заходів, що забезпечують екологічність продукції і виробництва. Його формують на основі обробки та систематизації даних, що містяться в таких документах як: звіт про охорону атмосферного повітря (№ 2-ТП), витрати на охорону навколишнього середовища та екологічні платежі (№ 1-екологічні витрати), утворення та поводження з відходами (№ 1-відходи).

Отже, в сучасних реаліях кожне підприємство повинне бути соціально відповідальним. На допомогу в цьому йому приходять бюджетування соціальних та екологічних витрат, яке відіграє вагомий роль в досягненні цілей сталого розвитку, за рахунок здійснення раціонального планування майбутніх витрат. Розробка нових форм бюджетів, дозволить удосконалити ведення бухгалтерського обліку витрат підприємства в тому числі на соціальні заходи.

Список використаної літератури:

1. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності: теорія та методологія: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук. Спеціальність: 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / І.В. Замула. – Житомир. – 2010. – 40 с.
2. Грицишен Д. О. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ [Електронний ресурс] / Дмитро Олександрович Грицишен // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/4286>.

Офіційний сайт ООН в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org.ua/>.